

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลหนองสามวัง ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐
อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

จัดทำโดย
อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของ ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี โดยการจัดเวทีชุมชนในระดับหมู่บ้านและตำบล ภายใต้หลักการ ที่ชุมชนมีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจในการกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่ด้วยตนเอง ภายใต้ข้อมูลพื้นฐานของ ชุมชนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตรโดยมุ่งการสร้าง รายได้ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรในการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตร ภายใต้ศักยภาพของ พื้นที่และศักยภาพของชุมชน และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐที่บัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตราที่ 78 ที่รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการ ท้องถิ่นได้เอง มาตราที่ 79 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และมาตราที่ 84 รัฐจะต้องส่งเสริมการ รวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนทางการเกษตร และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกรดั่งนั้น จึงได้จัดทำ โครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนพัฒนาการเกษตรของตำบลหนองสามวัง ซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ หวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรของตำบลนี้ได้เป็นอย่างดีต่อไป

ขอขอบคุณหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนเกษตรกรจากทุกหมู่บ้าน และหวังว่าเอกสารฉบับ นี้ คงเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ

มีนาคม 2566

บทที่ 1

โครงการพัฒนาชุมชนตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการเกษตร ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เน้นการสร้างรายได้เป็นหลัก ภาคการเกษตรผูกติดกับการผลิต เพื่อตอบสนองการส่งออกเพื่อการนำเข้าปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีจากภายนอก การให้ความสำคัญต่อการสนับสนุน การวิจัย และพัฒนาเพื่อถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่แล้ว การถ่ายทอดยังเป็นการสื่อสารทางเดียว ขาดการชี้แนะเพื่อความคิด วิเคราะห์และตัดสินใจ ทำให้การพัฒนาทางการเกษตรไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะไม่ได้มีการพัฒนาการเกษตร และองค์การการเกษตรให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการในชุมชนของตนเอง จนกระทั่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นแม่แบบของการวางแผนด้านเศรษฐกิจและสังคมในประเทศ รวมถึงเป็นเป้าหมายร่วมที่คนในสังคมพยายามขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เดินไปในทิศทางเดียวกัน

ฉะนั้น จึงต้องปรับกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ตำบลหนองสามวัง ต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับเกษตรกร โดยใช้กระบวนการจัดทำแผนชุมชนเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน การดำเนินงานตามกระบวนการทั้งหมดจะยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง ชุมชนจะมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการหลัก ส่วนเจ้าหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือที่เลี้ยงสนับสนุนชุมชนเกิดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนตำบลหนองสามวัง รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต และการให้บริการทางวิชาการ เต็มปัญญาทางสังคม
2. เพื่อให้เกิดกระบวนการคิดร่วมกันอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยใช้ข้อมูลเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ
3. เพื่อให้คนในชุมชนตำบลหนองสามวัง ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการและการแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยอาศัยฐานของต้นทุนทางสังคมทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรในท้องถิ่น / ชุมชน
4. เพื่อพัฒนาชุมชนตำบลหนองสามวัง ให้สามารถคิด วิเคราะห์ วางแผนบริหารจัดการภายในชุมชนของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลตอบแทนโดยตรงกับตำบลหนองสามวัง โดยชุมชนสามารถวิเคราะห์ วางแผนบริหารจัดการภายในชุมชนของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของชุมชนเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน

2. ผลกระทบ / ผลผลิต / ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- ประชาชนเกิดกระบวนการคิดร่วมกันอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข้อมูลเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ

- ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างประสบการณ์ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยใช้ฐานด้านทุนทางสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรในท้องถิ่น

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการในตำบลหนองสามวัง จำนวน 13 หมู่บ้าน โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเป็นแกนนำ รวมถึงผู้นำชุมชนและผู้แทนเกษตรกรที่เข้าร่วมการจัดทำแผนการพัฒนากิจกรรมของตำบล

ระยะเวลา

ปี 2566 - 2570

งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา

งบประมาณในการดำเนินการโครงการพัฒนาการผลิต การบริหารจัดการและถ่ายทอดความรู้ จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

1. กรมส่งเสริมการเกษตร
2. งบพัฒนาจังหวัด
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
4. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
5. สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
6. สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ
7. เทศบาลตำบลหนองสามวัง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

เทศบาลตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

เทศบาลตำบลหนองสามวัง ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 64.9 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 40,312 ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดปทุมธานี ตามเส้นทางสาย 347 และเส้นทางคลองหลวง -หนองเสือ ห่างจากที่ทำการอำเภอหนองเสือ ระยะทางประมาณ 7.5 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดปทุมธานี ระยะทางประมาณ 55 กิโลเมตร ระยะทางจากเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร เทศบาลตำบลหนองสามวัง แบ่งออกเป็น 2 เขต มีทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวัง เป็นเทศบาลตำบลหนองสามวัง เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ.2563 (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 137 ตอนพิเศษ 172 ง (29 กรกฎาคม พ.ศ.2563))

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลหนองสามวัง เป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง และมีคลองส่งน้ำชลประทานในพื้นที่หลายสายและมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

หลักเขตที่ 1 ติดต่อด้านบึงกาสาม ตำบลนพรัตน์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ตั้งอยู่ตรงบริเวณริมคลองระบายน้ำที่ 11 บริเวณพิกัด PR 998652

ด้านเหนือ

หลักเขตที่ 1 โดยมีแนวเขตริมคลอง 11 ไปทางทิศตะวันออก ถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณกลางคลองระบายน้ำปลายแดน 11-12 บริเวณพิกัด QR 009652 ระยะทางประมาณ 1,080 เมตร

หลักเขตที่ 2 ไปทางทิศเหนือตามแนวคลองส่งน้ำปลายแดน 11-12 เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลนพรัตน์กับตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณกลางคลองส่งน้ำปลายแดน 11-12 บริเวณพิกัด QR 009662 ระยะทางประมาณ 1,224 เมตร

หลักเขตที่ 3 ไปทางทิศตะวันออกถึงคลองชลประทานที่ 12 เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลศาลาครุกับตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ ทางทิศเหนือ ถึงหลักเขตที่ 4 พิกัด PR 020662 ระยะทางประมาณ 1,080 เมตร

หลักเขตที่ 4 ไปทางทิศเหนือ แนวคลองชลประทานที่ 12 ถึงหลักเขตที่ 5 พิกัด QR 021672 เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลศาลาครุกับตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ ระยะทางประมาณ 1,080 เมตร

หลักเขตที่ 5 ไปทางทิศตะวันออกถึงคลองส่งน้ำปลายแดน 12-13 ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลศาลาครุกับตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ ทางทิศเหนือ ถึงหลักเขตที่ 6 พิกัด QR 032672 ระยะทางประมาณ 1,080 เมตร

หลักเขตที่ 6 ไปทางทิศเหนือตามแนวคลองส่งน้ำปลายแดน 12-13 ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลศาลาครุกับตำบลหนองสามวัง ถึงหลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณคลองส่งน้ำปลายแดน 12-13 พิกัด QR 032681 ระยะทางประมาณ 864 เมตร

หลักเขตที่ 7 ไปทางทิศตะวันออก ผ่านคลองชลประทานที่ 13 ถึงริมคลอง 14 ถึงหลักเขตที่ 8 พิกัด QR 069683 ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลศาลาครุกับตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานีและตำบลบางปลากรด อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ระยะทางประมาณ 6,672 เมตร

ด้านทิศตะวันออก

หลักเขตที่ 8 ไปทางทิศใต้ ตามแนวริมคลอง 14 (ฝั่งตะวันออก) ถึงหลักเขตที่ 9 พิกัด QR 069593 ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลบางปลาгод ตำบลคลองใหญ่ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก แลเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ห่างจากถนนรังสิต-นครนายก ระยะทางประมาณ 8,856 เมตร

ด้านทิศใต้

หลักเขตที่ 9 แนวเขตเริ่มต้นจากริมคลองชลประทานที่ 14 (ฝั่งตะวันออก) บริเวณพิกัด QR 069593 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวลำรางสาธารณะ ผ่านคลองส่งน้ำปลายแดนที่ 13-14 ถึงหลักเขตที่ 10 พิกัด QR 046584 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณคลองชลประทานที่ 13 ระยะทางประมาณ 2,448 เมตร

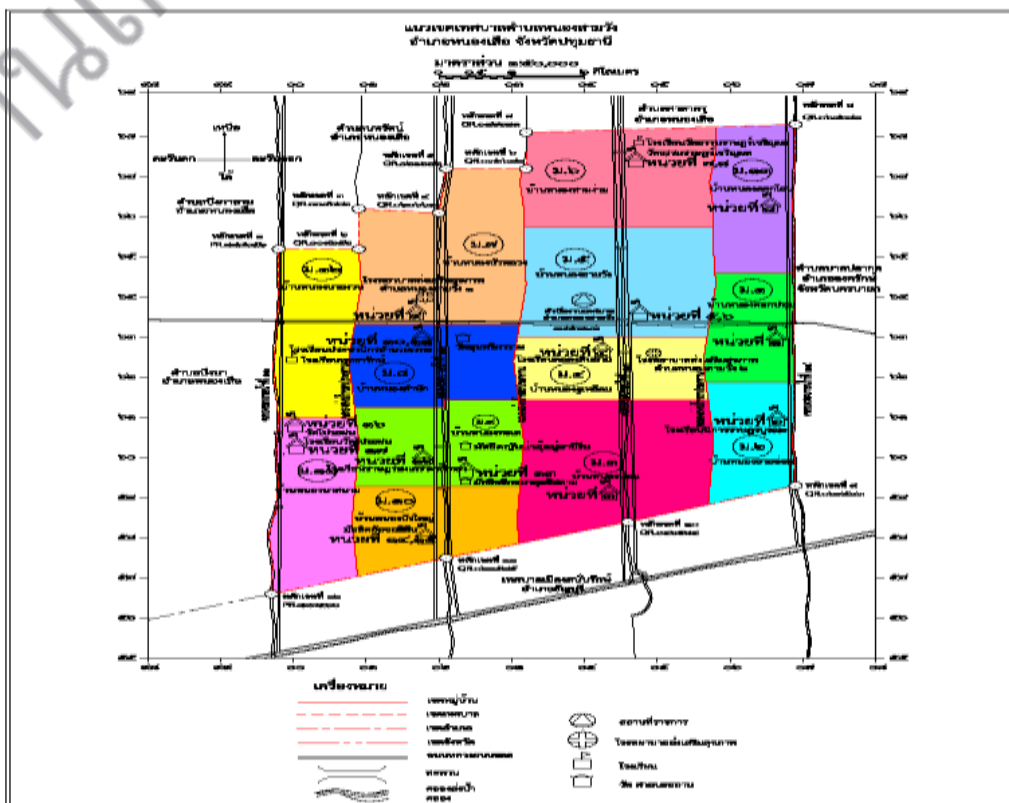
หลักเขตที่ 10 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ถึงหลักเขตที่ 11 พิกัด QR 021575 ซึ่งตั้งอยู่ตรงบริเวณคลองชลประทานที่ 12 ระยะทางประมาณ 2,592 เมตร

หลักเขตที่ 11 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นเส้นแบ่งระหว่าง เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอัญบุรี จังหวัดปทุมธานี กับตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ห่างจากถนนรังสิต-นครนายก ประมาณ 1,600 เมตร ถึงหลักเขตที่ 12 พิกัด PR 997566 ระยะทางประมาณ 2,520 เมตร

ด้านทิศตะวันตก

หลักเขตที่ 12 ไปทางทิศเหนือ ตามแนวคลองชลประทานที่ 11 เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และตำบลบึงกาสาม อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ถึงหลักเขตที่ 1 พิกัด PR 998652 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณริมคลองชลประทานที่ 11 รวมระยะทางประมาณ 8,150 เมตร

แผนภาพที่ 1 แสดงอาณาเขตเทศบาลตำบลหนองสามวัง

1.3 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของเทศบาลตำบลหนองสามวัง แบ่งออกเป็นสามฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนมิถุนายน รวม 4 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 21 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 36 องศาเซลเซียส
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนตุลาคม รวม 4 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 23 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 34 องศาเซลเซียส
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือน กุมภาพันธ์ รวม 4 เดือน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 17 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 36 องศาเซลเซียส

1.4 ลักษณะของดิน

พื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จะเป็นดินเปรี้ยวปนทราย ดินที่มีกรดกำมะถัน (acid sulphate soils) เป็นดินที่มีค่าความเป็นกรด (pH) ต่ำกว่า 4.0 และมีทรายปนทำให้ดินอุ้มน้ำต่ำ แต่ก็ยังสามารถปลูก ผัก ผลไม้ พืชสวนไร้ โดยมีหมอดินเป็นผู้เข้ามาดูแลให้ความรู้เรื่องการปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืช ผัก ผลไม้

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

เทศบาลตำบลหนองสามวัง อยู่ในเขตชลประทานมีประตุน้ำระบาย ที่เรียกว่าประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ มีน้ำอุดมสมบูรณ์ ทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ส่วนน้ำใต้ดินมีปริมาณน้ำน้อย ส่วนใหญ่แหล่งน้ำในอำเภอหนองเสือ จะเป็นน้ำกร่อย มีตะกอนสนิมเจือปน

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

เทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในท้องถิ่น โดยสภาเทศบาลตำบลหนองสามวังทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีจำนวน 12 คน และมีนายกเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร

สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงและอยู่ในตำแหน่งวาระละ 4 ปี มี 2 เขตเลือกตั้งละ 6 คน จำนวน 12 คน ประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

คณะผู้บริหาร ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง และรองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี 1 คน และเลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ซึ่งมาจากนายกเทศมนตรีแต่งตั้ง

2.2 การเลือกตั้ง

เทศบาลตำบลหนองสามวังแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 2 เขต มีจำนวนชุมชนทั้งสิ้น 13 ชุมชน ดังนั้นเทศบาลตำบลหนองสามวัง มีเขตการปกครองทั้งหมด 13 หมู่ ได้แก่

- หมู่ที่ 1 บ้านหนองดอกปทุม
- หมู่ที่ 2 บ้านหนองดอกยายอ่อน
- หมู่ที่ 3 บ้านหนองบอน
- หมู่ที่ 4 บ้านหนองงูเห่าล้อม
- หมู่ที่ 5 บ้านหนองสามวัง
- หมู่ที่ 6 บ้านหนองสามง่าม
- หมู่ที่ 7 บ้านหนองบัวหลวง
- หมู่ที่ 8 บ้านหนองสำนัก
- หมู่ที่ 9 บ้านหนองทะเล
- หมู่ที่ 10 บ้านหนองบึงใหญ่
- หมู่ที่ 11 บ้านหนองนาสนาน
- หมู่ที่ 12 บ้านหนองนาสงวน
- หมู่ที่ 13 บ้านหนองดอกโสน

3. ข้อมูลประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

เทศบาลตำบลหนองสามวัง มีประชากรทั้งหมด 11,182 คน จำแนกเป็นเพศชาย 5,560 คน เพศหญิง 5,622 คน จำนวนครัวเรือน 3,605 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 จากงานทะเบียนอำเภอหนองเสือ) ประชากรแยกตามพื้นที่ได้ดังนี้

ตำบล	หมู่ที่	หมู่บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
หนองสามวัง	1	บ้านหนองดอกปทุม	263	276	539
	2	บ้านหนองดอกยายอ่อน	234	231	465
	3	บ้านหนองบอน	310	303	613
	4	บ้านหนองงูเห่าล้อม	256	236	492
	5	บ้านหนองสามวัง	571	550	1,121
	6	บ้านหนองสามง่าม	526	541	1,067
	7	บ้านหนองบัวหลวง	389	393	782
	8	บ้านหนองสำนัก	750	815	1,565
	9	บ้านหนองทะเล	597	564	1,161
	10	บ้านหนองบึงใหญ่	616	657	1,273
	11	บ้านหนองนาสนาน	376	405	781
	12	บ้านหนองนาสงวน	374	377	751
	13	บ้านหนองโสน	298	274	572
รวม			5,560	5,622	11,182

ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากรของเทศบาลตำบลหนองสามวัง (เปรียบเทียบย้อนหลัง 4 ปี)							
		พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ.2563		พ.ศ.2564	
		ชาย	หญิง	ชาย	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย
1	บ้านหนองดอกปทุม	270	264	266	270	264	266	276	263
2	บ้านหนองดอกยายอ่อน	241	236	236	241	236	236	231	234
3	บ้านหนองบอน	304	309	305	304	309	305	303	310
4	บ้านหนองงูเห่าล้อม	259	233	262	259	233	262	236	256
5	บ้านหนองสามวัง	567	554	576	567	554	576	550	571
6	บ้านหนองสามง่าม	512	542	517	512	542	517	541	526
7	บ้านหนองบัวหลวง	376	394	388	376	394	388	393	389
8	บ้านหนองสำนัก	645	695	671	645	695	671	815	750
9	บ้านหนองทะเล	575	537	584	575	537	584	564	597
10	บ้านหนองบึงใหญ่	604	621	600	604	621	600	657	616
11	บ้านหนองนาสนาน	377	404	380	377	404	380	405	376
12	บ้านหนองนาสวน	357	380	365	357	380	365	377	374
13	บ้านหนองดอกโสน	296	270	297	296	270	297	274	298

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร (ข้อมูล ณ เมษายน 2564)

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า 1 ปี	50	52	102
1 ปี	52	56	108
2 ปี	63	59	122
3 ปี	67	58	125
4 ปี	72	52	124
5 ปี	79	53	132
6 ปี	77	57	134
7 ปี	69	48	117
8 ปี	59	83	142
9 ปี	62	61	123
10 ปี	73	68	141
11 ปี	68	66	134

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
12 ปี	85	88	173
13 ปี	83	43	126
14 ปี	75	60	135
15 ปี	63	66	129
16 ปี	82	70	152
17 ปี	73	70	143
18 ปี	54	59	113
19 ปี	69	56	125
20 ปี	75	70	145
21 ปี	70	67	137
22 ปี	66	54	120
23 ปี	102	84	186
24 ปี	76	82	158
25 ปี	90	93	183
26 ปี	102	81	183
27 ปี	82	76	158
28 ปี	87	91	178
29 ปี	67	87	154
30 ปี	85	97	182
31 ปี	85	82	167
32 ปี	76	79	155
33 ปี	75	76	151
34 ปี	67	84	151
35 ปี	94	71	165
36 ปี	77	84	161
37 ปี	81	78	159
38 ปี	89	88	177
39 ปี	79	92	171
40 ปี	87	84	171
41 ปี	87	80	167
42 ปี	84	83	167
43 ปี	74	87	161
44 ปี	79	86	165
45 ปี	72	74	146

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
46 ปี	109	95	204
47 ปี	88	92	180
48 ปี	72	85	157
49 ปี	86	126	212
50 ปี	89	86	175
51 ปี	107	80	187
52 ปี	95	114	209
53 ปี	92	94	186
54 ปี	75	90	165
55 ปี	102	83	185
56 ปี	91	81	172
57 ปี	79	74	153
58 ปี	69	72	141
59 ปี	75	80	155
60 ปี	58	62	120
61 ปี	75	79	154
62 ปี	44	58	102
63 ปี	57	43	100
64 ปี	46	50	96
65 ปี	41	36	77
66 ปี	55	73	128
67 ปี	39	50	89
68 ปี	46	53	99
69 ปี	33	50	83
70 ปี	36	45	81
71 ปี	33	35	68
72 ปี	31	40	71
73 ปี	35	28	63
74 ปี	23	40	63
75 ปี	19	25	44
76 ปี	20	22	42
77 ปี	19	22	41
78 ปี	11	30	41

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
79 ปี	23	25	48
80 ปี	17	16	33
81 ปี	8	18	26
82 ปี	11	10	21
83 ปี	8	21	29
84 ปี	10	17	27
85 ปี	5	9	14
86 ปี	8	12	20
87 ปี	8	5	13
88 ปี	3	5	8
89 ปี	2	10	12
90 ปี	5	10	15
91 ปี	1	5	6
92 ปี	2	5	7
93 ปี	0	1	1
94 ปี	1	0	1
95 ปี	0	1	1
96 ปี	0	1	1
97 ปี	0	1	1
98 ปี	0	1	1
99 ปี	0	1	1
100 ปี	0	1	1
มากกว่า 100 ปี	0	2	2
รวมช่วงอายุและ จำนวนประชากร ทั้งสิ้น	5,545	5,605	11,150

4. สภาพทางสังคม

4.1 ด้านการศึกษา

ประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ มีสถานศึกษาภายในตำบล ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 6 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนนิกรราษฎร์บูรณะ (เหราบัตย์อุทิศ) หมู่ที่ 2
2. โรงเรียนคลองสิบสาม (ผิวศรีราษฎร์บำรุง) หมู่ที่ 4
3. โรงเรียนวัดธรรมราษฎร์เจริญผล หมู่ที่ 6
4. โรงเรียนชุมชนประชานิกรอำนวยการ หมู่ที่ 8
5. โรงเรียนราษฎร์สงเคราะห์วิทยา หมู่ที่ 9
6. โรงเรียนวัดโปรงฝน หมู่ที่ 11
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองสามวัง หมู่ที่ 4
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองสามวัง หมู่ที่ 9

4.2 ด้านสาธารณสุข

สถานบริการและบุคลากรด้านสาธารณสุข ในเขตเทศบาลตำบลหนองสามวัง มีดังนี้

4.2.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองสามวัง จำนวน 2 แห่ง

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองสามวัง หมู่ที่ 7 คลอง 12

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองสามวัง หมู่ที่ 4 คลอง 13

4.2.2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชน จำนวน 8 คน

4.3 ด้านยาเสพติด

รายงานผู้บำบัดยาเสพติด ปี 2562 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กิจกรรมส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟู ผู้ติดยาเสพติด จำนวน 16 ราย

4.3 ด้านสังคมสงเคราะห์

เทศบาลตำบลหนองสามวัง ได้ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ในเขตเทศบาลตำบลหนองสามวัง ดังนี้

ข้อมูลด้านการสังคมสงเคราะห์	จำนวน (คน)	งบประมาณ
1.ผู้สูงอายุ	1,706	13,809,600
2.ผู้พิการและทุพพลภาพ	257	2,858,400
3.ผู้ป่วยเอดส์	16	138,000

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

เทศบาลตำบลหนองสามวังอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร (เขตดอนเมือง) ไปทางตะวันออก ประมาณ 55 กิโลเมตร การเดินทางในปัจจุบันสะดวกมากทางรถยนต์เส้นถนนสายหลัก รังสิต-นครนายก (ทางหลวงหมายเลข 305) และมีถนนสายคลองหลวง-หนองเสือ นอกจากนี้ยังมีถนนเพื่อใช้ในการสัญจรภายในหมู่บ้านชุมชน ซึ่งมีทั้งถนนคอนกรีต ลาดยาง และลูกรัง จำนวน 20 สาย ถนนที่เทศบาลตำบลหนองสามวังรับผิดชอบมีดังนี้

ประเภทถนน	ระยะทาง
ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	4,325 เมตร
ถนนลาดยาง	18,697 เมตร
ถนนลูกรัง	23,444 เมตร
รวม	45,901 เมตร

การคมนาคมเข้าสู่เทศบาลตำบลหนองสามวัง ทางรถยนต์เส้นทางถนนหลักสายรังสิต-นครนายก (ทางหลวงหมายเลข 305) และมีรถโดยสารประจำทางวิ่งผ่านหน้าเทศบาลตำบลหนองสามวัง สายคลองหลวง-หนองเสือ

5.2 การไฟฟ้า

การให้บริการไฟฟ้าในเขตเทศบาลตำบลหนองสามวัง มีจำนวนประชากร 3,399 ครัวเรือน (ข้อมูลเดือน พฤษภาคม 2562) ครัวเรือน ส่วนใหญ่ใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอธัญบุรี และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคองค์กรักษ์ จังหวัดนครนายกเพียงเล็กน้อยและปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองสามวัง ได้ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะครบทุกหมู่บ้านทุกซอย

5.3 การประปา

ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองสามวัง ได้รับการใช้น้ำประปาบาดาลของเทศบาลตำบลหนองสามวัง ได้ดำเนินการให้บริการประชาชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 และเทศบาลตำบลหนองสามวัง ได้ดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อขยายการให้บริการประชาชนในพื้นที่แล้ว จำนวน 24 แห่ง คือ

1. หมู่ที่ 1 บ้านหนองดอกปทุม	จำนวน 2 แห่ง
2. หมู่ที่ 2 บ้านหนองดอกยายอ่อน	จำนวน 2 แห่ง
3. หมู่ที่ 3 บ้านหนองบอน	จำนวน 2 แห่ง
4. หมู่ที่ 4 บ้านหนองงูเหลือม	จำนวน 2 แห่ง
5. หมู่ที่ 5 บ้านหนองสามวัง	จำนวน 2 แห่ง
6. หมู่ที่ 6 บ้านหนองสามง่าม	จำนวน 3 แห่ง
7. หมู่ที่ 7 บ้านหนองบัวหลวง	จำนวน 2 แห่ง
8. หมู่ที่ 8 บ้านหนองสำนัก	จำนวน 1 แห่ง
9. หมู่ที่ 9 บ้านหนองทะเล	จำนวน 3 แห่ง
10. หมู่ที่ 10 บ้านหนองบึงใหญ่	จำนวน 2 แห่ง
11. หมู่ที่ 11 บ้านหนองนาสนาน	จำนวน 2 แห่ง
12. หมู่ที่ 12 บ้านหนองนาสงวน	จำนวน 2 แห่ง
13. หมู่ที่ 13 บ้านหนองดอกโสน	จำนวน 1 แห่ง

ซึ่งขณะนี้เทศบาลตำบลหนองสามวัง ยังไม่สามารถให้บริการและจ่ายน้ำได้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งหมดแต่ยังคงทำการปรับปรุงและขยายการให้บริการแก่ประชาชนต่อไป

5.4 โทรศัพท์

ประชาชนในเขต เทศบาลตำบลหนองสามวัง มีโทรศัพท์แห่งประเทศไทยใช้ประมาณร้อยละ 30 ของครัวเรือนภายในตำบล โทรศัพท์สาธารณะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง วัสดุ ครุภัณฑ์

ไม่มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในตำบลหนองสามวัง แต่ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหนองสามวัง ใช้บริการไปรษณีย์จากที่ทำการไปรษณีย์อำเภอหนองเสือ

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีพื้นที่เกษตรเกือบเต็มพื้นที่ 40,312 ไร่ ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญและทำรายได้ให้เกษตรกร ได้แก่ การปลูกข้าว การทำสวน ไร่นาผสมผสาน (จากข้อมูลจากเกษตรอำเภอหนองเสือ ประจำปี 2563) มีข้อมูลพื้นที่ทางการเกษตร ดังนี้

1. พื้นที่ทำนา	10,974 ไร่	จำนวน 492 ราย
2. พื้นที่พืชไร่	316 ไร่	จำนวน 13 ราย
3. พื้นที่ปลูกพืชผัก	1,320 ไร่	จำนวน 154 ราย
4. พื้นที่ปลูกไร่หญ้า	1,100 ไร่	จำนวน 135 ราย
5. พื้นที่ปลูกไม้ผล	3,411 ไร่	จำนวน 337 ราย

6.2 การบริการ

สถานประกอบการร้านอาหาร จำนวน 11 แห่ง

6.3 การท่องเที่ยว

ถนนดอกคูน เหมาะสำหรับการขับรถ ปั่นจักรยานเพื่อชมวิวของดอกคูนและการถ่ายภาพกับดอกคูนที่สวยงามตลอดข้างทาง

6.2 อุตสาหกรรม

การประกอบการอุตสาหกรรมในท้องถิ่นส่วนใหญ่ราษฎรในท้องถิ่นไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการเอง แต่เป็นผู้ประกอบการจากภายนอกที่เข้ามาลงทุนประกอบอุตสาหกรรม ขนาดกลางและขนาดย่อย ดังนี้

- โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 18 แห่ง ประกอบด้วย

1. โรงงานเย็บกระเป่าจากหนังสัตว์	ตั้งอยู่หมู่ที่ 1
2. บริษัท พูนธนาทรัพย์ เฟอร์นิเจอร์ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 2
3. บริษัท โปส แอนด์ พรีคาส จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 5
4. บริษัท เอกอภิวินิจฉัย จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 5
5. บริษัท พี.ที.เฟอร์นิเจอร์ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 5
6. บริษัท เสถียรพลาสติก แอนด์ ไฟเบอร์ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 7
7. บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	ตั้งอยู่หมู่ที่ 7
8. บริษัท ฤทธา จำกัด ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต	ตั้งอยู่หมู่ที่ 8
9. บริษัท รังสิต-คลอง 12 อุตสาหกรรมไม้ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 8
10. บริษัท ไทยเลมอน ฟู้ดส์ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 8
11. บริษัทตั้งพัฒนา 2008 จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 8
12. บริษัทภูตน้ำ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 8
13. บริษัท เอพิส จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 9
14. บริษัท บางกอกยิบซัมพลาสติก จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 9
15. บริษัท เอส.เอ็ม.โอเซี่ยนกรุ๊ป จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 10
16. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยูรออกคิดส์	ตั้งอยู่หมู่ที่ 11
17. บริษัท ส.อรุณคอนกรีต ปทุมธานี จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 11
18. บริษัท เคมเอ็มไพร์ จำกัด	ตั้งอยู่หมู่ที่ 12

6.2 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีการประกอบธุรกิจหลายประเภท ได้แก่

- ร้านค้าขายของเบ็ดเตล็ด	จำนวน	86	แห่ง
- มินิมาร์ท	จำนวน	3	แห่ง
- ร้านอาหาร	จำนวน	5	แห่ง
- คลินิก	จำนวน	1	แห่ง
- บ้านเช่า/ห้องเช่า	จำนวน	14	แห่ง
- ปั้มน้ำมัน	จำนวน	16	แห่ง
- อู่ซ่อมรถ	จำนวน	10	แห่ง
- หมู่บ้านจัดสรร	จำนวน	4	แห่ง
- โรงงานฆ่าสัตว์	จำนวน	1	แห่ง
- สนามชนไก่	จำนวน	1	แห่ง
- ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินญี่ปุ่น หมู่ที่ 5	จำนวน	1	แห่ง

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและอิสลามตามลำดับ โดยมีสถานประกอบพิธีทางศาสนาที่อยู่ภายในเขตตำบล จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

- วัดธรรมราชภูริเจริญผล หมู่ที่ 6
- วัดสุนทรการาม หมู่ที่ 8
- วัดโปรยผน หมู่ที่ 11
- วัดมัสยิดอิกอมาตุ้ลมูฮายีรีน หมู่ที่ 9
- มัสยิดญันนาตุ้ลมูฮายีรีน หมู่ที่ 9
- มัสยิดอัสซอลิฮีน หมู่ที่ 10

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

แบบแผนชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และศิลปวัฒนธรรมเป็นแบบไทยภาคกลาง มีการแสดงพื้นบ้าน ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง งานหัตถกรรม งานประเพณีแข่งเรือและการทำบุญเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา ตักบาตรพระร้อย เป็นต้น

7.3 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

- ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินญี่ปุ่น หมู่ที่ 5

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ

แหล่งน้ำที่สำคัญ คือ คลองชลประทานไหลผ่านพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหนองสามวังเป็นลำน้ำที่เกษตรกรใช้เพาะปลูก

8.2 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

สภาพแวดล้อมโดยทั่ว ๆ ไป ในเขตเทศบาลตำบลหนองสามวังประชาชนอยู่อย่างสะดวกสบาย สภาพแวดล้อมดี ธรรมชาติร่มเย็น แต่ปัจจุบันนี้เมื่อสังคมมีความเจริญเกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่สมดุลของธรรมชาติตามระบบนิเวศ แต่ก็ยังไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมากนัก

บทที่ 3

สถานการณ์การเกษตรของตำบลหนองสามวัง

เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

1. เกษตรกร

1) ครุว์เรือนเกษตรกร

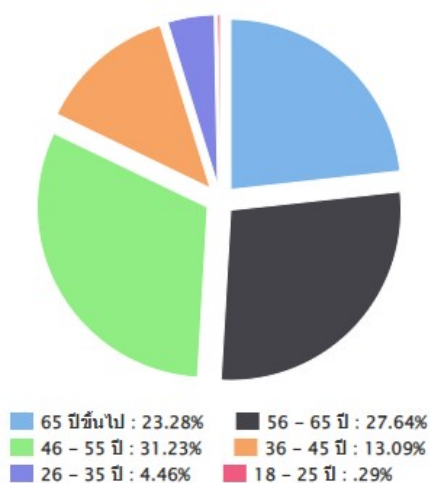
ตำบลหนองสามวัง มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน 1,031 ครุว์เรือน โดยมีหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร อายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวน 322 ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ 31.23 รองลงมาอายุระหว่าง 56-65 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.64 และอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 แสดงหัวหน้าครุว์เรือนจำแนกตามอายุ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
65 ปีขึ้นไป	240	23.28
56 - 65 ปี	285	27.64
46 - 55 ปี	322	31.23
36 - 45 ปี	135	13.09
26 - 35 ปี	46	4.46
18 - 25 ปี	3	0.29
รวม	1,031	100

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564

หัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลหนองสามวัง
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564)

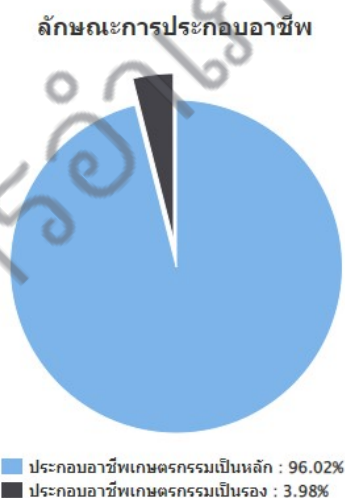
2) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลหนองสามวัง มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน 990 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 96.02 และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน 41 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 3.98

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	990	96.02
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	41	3.98

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลหนองสามวัง

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564)

3) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลหนองสามวัง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน 511 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 64.20 รองลงมาคือ เช่า จำนวน 269 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 33.79 และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน 16 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.01 ตามลำดับ

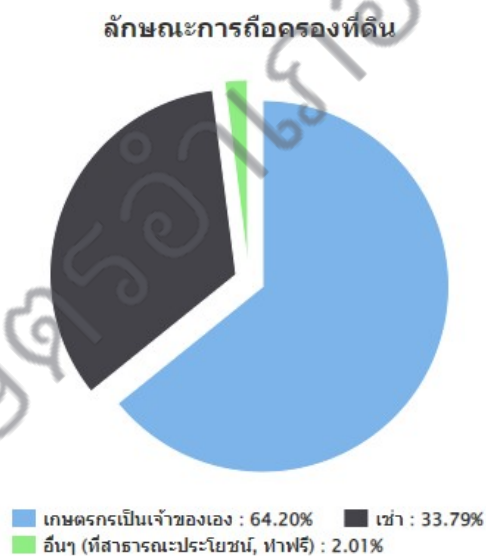
ตารางที่ 3 แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลหนองสามวัง

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	511	7,125
เช่า	269	6,026
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	16	156
รวม	758	13,307

หมายเหตุ * ข้อมูลที่ดัดแปลง เฉพาะครัวเรือนที่แจ้งปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี

** เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564

ภาพที่ 3 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลหนองสามวัง

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564)

4) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

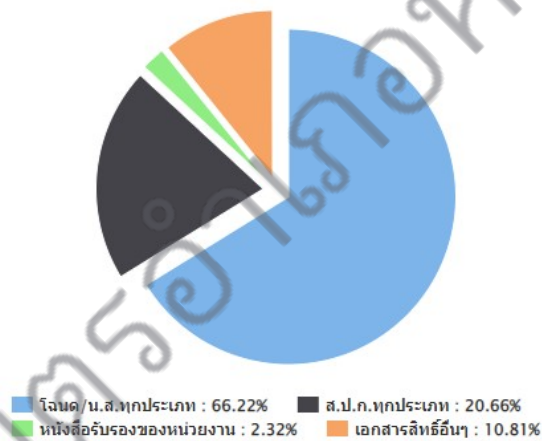
เกษตรกรตำบลหนองสามวัง มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน 343 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 66.22 รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน 107 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.66 เอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน 56 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.81 และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน 12 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลหนองสามวัง

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
343	107	12	56	511

ที่มา : ระบุฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ 4 แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลหนองสามวัง

(ที่มา : ระบุฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2564)

2. องค์กรและสถาบันเกษตรกร

1) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลหนองสามวัง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ 1 กลุ่ม มีสมาชิก 20 ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 1 กลุ่ม สมาชิก 11 ราย กลุ่มยุวเกษตรกร 1 กลุ่ม สมาชิก 48 ราย และวิสาหกิจชุมชน 4 แห่ง สมาชิก 53 ราย

- กลุ่มส่งเสริมอาชีพ 1 กลุ่ม คือ กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรไร่น้ำป่าสนาม จัดตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 1 กลุ่ม คือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรหนองสามวัง จัดตั้งเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563

- กลุ่มยุวเกษตรกร 1 กลุ่ม คือ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนประชานิกรอำนวยการจัดตั้งเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563

- วิสาหกิจชุมชน 9 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลวิสาหกิจชุมชน ตำบลหนองสามวัง

ที่	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	ที่อยู่	วันที่จดทะเบียน	กิจกรรม	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์
1	วสช.กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพบ้านหนองสามง่าม	15/4 หมู่ 6	4 พ.ค. 2551	ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ	นายสนั่น พุ่มซ้อน	089 009 1194
2	วสช.บ้านหนองบัวหลวง	29 หมู่ 7	26 ต.ค. 2559	ผักปลอดสารพิษ ผลไม้ตามฤดูกาล แปรรูปผลไม้	นางอุดมลักษณ์ สุริยสวัสดิ์	081 821 8741
3	วสช.หนองสามวัง ปันโต เกษตรอินทรีย์	48/2 หมู่ 3	1 ก.พ. 2560	พืช ผัก ผลไม้ สดอินทรีย์ตาม ฤดูกาล	นายกิติวัฒน์ วสุรัฐเดชาพงศ์	096 886 4671
4	วสช.ร้อยแปดพันธุ์ดี	43 หมู่ 5	23 มี.ค. 2564	หน่อกล้วย ท่อน พันธุ์อ้อย น้ำอ้อย	นายธีระพงษ์ สุขสว่าง	086 336 7599
5	วสช.เกษตรวิถีไทยหนอง สามวัง	8/8 หมู่ 2	19 เม.ย. 2564	จำหน่ายไม้ ประดับ จัดสวน	นายชุมพล พิศุทธิวงษ์ชัย	094 789 2649
6	วสช.เกษตรพิมพ์เงิน	39/15 หมู่ 10	19 เม.ย. 2564	หญ้าปุสนาม	นางศุปัญญา แสงภา	085 229 3269
7	วสช.Uncle black Farm	69 หมู่ 12	18 ส.ค. 2564	หญ้าอาหารสัตว์ กิจกรรมขี่ม้า	นายพิยสรร สุริยะอาภา	081 984 2312
8	วสช.D HERB CENTER (DHC)	30 หมู่ 4	6 พ.ค. 2565	ผลไม้ตามฤดูกาล ชากระเทียม ปุ๋ย คอก ปุ๋ยชีวภาพ	นายธัญญสิทธิ์ รัตนปราณี	097 695 8642
9	วสช.WE FARM HERB K13	17 หมู่ 6	8 มิ.ย. 2565	มะนาว ตะไคร้ เพื่อนำไปแปรรูป เป็นชา	น.ส.กัญญนันท์ บุบผาทอง	087 388 9889

ที่มา : ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. 2566

2) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลหนองสามวัง มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย 1 ศูนย์ คือ ศพก.เครือข่ายการเลี้ยงปลาในบ่อดิน ม.6 ต.หนองสามวัง เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านประมง และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 1 ศูนย์

ศพก.เครือข่ายการเลี้ยงปลาในบ่อดิน

ที่ตั้งศูนย์ หมู่ 6 ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

ประธานศูนย์ นายมานพ พรรณพลีวรรณ

เบอร์โทรศัพท์ 081-918 -8766

3) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอหนองเสือ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลหนองสามวัง มีประชาชนชาวบ้านจำนวน 1 คน คือ นายทต สุขสว่าง องค์ความรู้ด้านไม้ผล ที่อยู่ 43 หมู่ 5 ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

4) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ตำบลหนองสามวัง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน 1 กลุ่ม คือ แปลงใหญ่หญ้าปูลานามตำบลหนองสามวัง

ที่ตั้งกลุ่ม เลขที่ 47/4 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลหนองสามวัง

ที่	ชื่อกฎแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
1	แปลงใหญ่หญ้าปูลานามตำบลหนองสามวัง	หญ้าปูลานาม	82	441	นายดารุด พูลเต่า	081-920-8183

5) เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

อำเภอหนองเสือ ในปี 2566 มี Young Smart Farmer จำนวน 31 ราย โดยตำบลหนองสามวัง มี 1 ราย คือ นายธีระพงษ์ สุขสว่าง Young Smart Farmer ปี 2559

ที่อยู่ เลขที่ 43 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองสามวัง อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

กิจกรรม สวนกล้วยหลากหลายสายพันธุ์ สวนลุงทต คลอง 13 ร้อยแปดพันธุ์กล้วย

เบอร์โทรศัพท์ 081-920-8183

การใช้ที่ดินในการเกษตร

พื้นที่ตำบลหนองสามวัง ในอดีตจะนิยมทำสวนส้ม แต่ต่อมาเกิดปัญหาเรื่องโรคและผลส้มร่วงก่อนกำหนด ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ย้ายไปปลูกส้มที่จังหวัดอื่น เช่น กำแพงเพชร นครราชสีมา เป็นต้น ที่เหลือก็มีสภาพเดิมคือเป็นส้มลูกเล็กสำหรับคั้นน้ำส้ม ซึ่งมีราคาตกต่ำมาก เกษตรกรส่วนใหญ่จะตัดต้นส้มทิ้งและปลูกพืชอื่นทดแทน

จากปัญหาเรื่องผลส้มร่วงหล่น เกษตรกรบางส่วนได้หันมาปลูกพืชผักหมุนเวียน และไม้ผลอายุสั้น สลับสับเปลี่ยนกันไปตามฤดูกาลเพาะปลูก ซึ่งพืชที่เกษตรกรนิยมปลูก ได้แก่ ถั่วฝักยาว มะระจีน พริก ข้าวโพดหวาน และ มะเขือเปราะ

เกษตรกรมีการปลูกพืชทั้งปี โดยการทำนาและสวนผัก โดยมีการตากดินน้อยมากไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ยาฆ่าวัชพืชเป็นจำนวนมาก ส่งผลถึงปัจจุบันทำให้ดินมีสภาพแน่นเป็นฝุ่น รดน้ำไม่ลง ให้ผลทดแทนในการปลูกพืชต่ำ มีผลให้การทำการเกษตรในเขตตำบลหนองสามวังมีต้นทุนการผลิตสูง ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มเห็นคุณค่าของดิน มีการนำปุ๋ยอินทรีย์เข้ามาปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต

การใช้ที่ดินในการเกษตร

1. พื้นที่การทำนา	11,003	ไร่
2. การปลูกไม้ผล	3,526	ไร่
3. การปลูกพืชผัก	1,332	ไร่
4. การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	1,605	ไร่
5. พืชไร่	245	ไร่
6. ไม้ยืนต้น	1,777	ไร่

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ปี 2564, พ.ศ.2565

สินค้าเกษตรที่สำคัญ

1. ข้าว

1) พื้นที่ปลูกข้าว

เกษตรกรตำบลหนองสามวัง ปลูกข้าว จำนวน 11,003 ไร่ 533 ครัวเรือน (ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ปี 2564, 2565) ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 850 กิโลกรัม/ไร่

รูปที่ 1 : นาข้าวในพื้นที่ตำบลหนองสามวัง

2) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

การทำนาของตำบลหนองสามวัง ใช้วิธีทำนาแบบหว่านน้ำตม ทั้งการทำนาปี และนาปรัง เนื่องจากประหยัดแรงงาน และการปลูกวิธีนี้จะทำให้ได้ผลผลิตสูง

(1) การใช้พันธุ์ดี ส่วนใหญ่เกษตรกรจะปลูกข้าวพันธุ์ กข.31, กข.49, กข.47, สุพรรณบุรี 1 , พิษณุโลก 2, ชัยนาท 1, ปทุมธานี 1, เบอร์ 17, เบอร์ 6, เบอร์ 9 ซึ่งข้าวพันธุ์ต่างๆจะมีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างกันไป

(2) การเตรียมดิน หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว จะไม่เผาตอซัง โดยจะทำการตีฟางแล้วหมักด้วยสารเร่งพด.2 เพื่อย่อยสลายตอซังข้าว ก่อนทำการปลูกข้าวอย่างน้อย 15 วัน จากนั้นจึงทำการไถพรวน และทำเทือก

(3) ก่อนหว่าน ทำการแช่เมล็ดพันธุ์ข้าวเป็นเวลา 1 คืน โดยใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว 20-25 กิโลกรัม/ไร่ หลังทำการหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวแล้ว 1 วัน ทำการฉีดยาคุมวัชพืช

(4) ระบบการให้น้ำ หลังจากฉีดยาคุมวัชพืช ทั้งช่วงไว้ 7-8 วัน จึงเอาน้ำเข้าแปลงนา

(5) การดูแลรักษา เกษตรกรจะคอยตรวจดูแลแปลงนาของตัวเองอยู่เสมอ มีการกำจัดวัชพืช ถ้าพบข้าวมีอาการผิดปกติ เกษตรกรจะเก็บตัวอย่างพืชที่มีลักษณะผิดปกติมาให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำ

ตำบลตรวจวิเคราะห์หาสาเหตุว่าเป็นโรค หรือแมลงเข้าทำลาย แล้วรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติเพื่อป้องกัน และกำจัดต่อไปเมื่อข้าวมีอายุประมาณ 25 วัน จะรักษาระดับน้ำให้มีน้ำขังอยู่ในแปลงจนกระทั่งข้าวอยู่ในระยะตั้งท้อง

(6) เกษตรกรส่วนใหญ่จะใส่ปุ๋ยเคมี 2 ครั้ง โดยครั้งแรกใส่ปุ๋ยสูตร 16-20-0 ในอัตรา 30 กิโลกรัม/ไร่ หลังการหว่านข้าวแล้ว 20 วัน ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยสูตร 21-0-0 จำนวน 20 กิโลกรัม/ไร่ หรือสูตร 46-0-0 จำนวน 10 กิโลกรัม/ไร่ เมื่อข้าวอายุ 40-55 วันการใส่ปุ๋ย เมื่อข้าวมีอายุได้ 20 วัน ทำการใส่ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี สูตร 16-20-0 เมื่อต้นข้าวอายุ 60 วัน ทำการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2

(7) การเก็บเกี่ยว เมื่อข้าวมีอายุ 110-120 วัน หรือข้าวอยู่ในระยะพลับพลึง จะทำการเก็บเกี่ยว โดยใช้รถเกี่ยวข้าว

(8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวแล้วส่วนใหญ่จะบรรทุกข้าวไปขายที่โรงสีเลย เกษตรกรส่วนหนึ่งจะเก็บไว้ทำเมล็ดพันธุ์ในฤดูต่อไป

(9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่หาซื้อได้ในชุมชน

3) ต้นทุนการผลิต

ตำบลหนองสามวัง มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน 6,600 บาท/ไร่

ตารางที่ 7 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2566 ตำบลหนองสามวัง

ลำดับที่	รายการลงทุน/ไร่	ราคา (บาท)
1	ค่าเตรียมดิน (ตีดิน, ไถตะ, ไถแปร)	500
2	ค่าเมล็ดพันธุ์	750
3	ค่าจ้างแรงงาน (หว่าน, ฉีดยาคุมหญ้า, ใส่ปุ๋ย, ฉีดยากำจัดโรค/แมลง, ค่าเก็บเกี่ยว)	700
4	ค่าสารเคมีคุมหญ้า	350
5	ค่าปุ๋ย	
	- 16-20-0	1,200
	- 46-0-0	900
6	ค่าสารเคมีกำจัดโรค-แมลง 3 ครั้ง/รอบ	400
7	ค่าน้ำมัน (วิดน้ำ, เครื่องฉีดยา)	300
8	ค่าเก็บเกี่ยว	
	- รถเกี่ยว	450
	- ขนข้าวไปโรงสี 300 บาท/ตัน	300
9	ค่าเช่า	750
	รวมต้นทุน	6,600
	ผลผลิตเฉลี่ย (ข้าวเปลือกเจ้า)	850 กก./ไร่

ลำดับที่	รายการลงทุน/ไร่	ราคา (บาท)
	ราคาขาย (ราคา ณ วันที่ 14 มีนาคม 2566 = 8,500 บาท/ตัน)	7,225
	กำไร	625

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ, พ.ศ.2566)

4) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ที่ผ่านมาชาวนาไทยอยู่ในสภาพที่ถูกกำหนดให้เข้าสู่ระบบทุนหรือระบบตลาด โดยที่ ชาวนาไม่มีสิทธิที่จะเข้าไปกำหนดทิศทาง เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนา ชาวนาขาดอำนาจในการต่อรอง ถูกกดขี่จากพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากกลไกการตลาดเป็นของพ่อค้าคนกลาง ชาวนาเป็นผู้ผลิต แต่ไม่ได้จัดการผลผลิตโดยตนเอง

(1) วิธีการตลาด

อำเภอหนองเสือ ไม่มีโรงสีข้าวอยู่เขตพื้นที่เลย โดยจะกระจายอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น อำเภอคลองหลวง และเขตจังหวัดนครนายก แต่มีลานรับซื้อ (ท่าข้าว) อยู่หลายจุด ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่ก็นำผลผลิตทั้งหมด (ข้าวเปลือก) มาขายที่โรงสี และท่าข้าว ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง มีเพียงชาวนาส่วนน้อยที่จะเก็บข้าวไว้รับประทานในครัวเรือน หรือแปรรูปข้าวสารเพื่อจำหน่าย

2. ปาล์มน้ำมัน

1) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรตำบลหนองสามวัง ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 557 ไร่ 23 ครัวเรือน (ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ปี 2564, 2565) ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 3,531 กิโลกรัม/ไร่

2) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

การวางแผน

การระบายน้ำความลาดเทของพื้นที่ ทิศทางของแสงแดดเพื่อให้ปาล์มน้ำมัน ได้รับแสงแดดมากที่สุดเพื่อให้ใบได้มีกระบวนการสังเคราะห์แสง ควรปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยม ด้านเท่าแถวหลักเป็นฐานอยู่ในแนวทิศเหนือ – ใต้ แถวที่ใกล้กันจะปลูกกึ่งกลางเป็นระยะยอดของสามเหลี่ยมด้านเท่า และการจัดระยะการปลูก 9x9 เมตร เป็นที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากทำให้ต้นได้รับแสงมากที่สุด

หลุมปลูก

เมื่อวางแผนปลูกและปักไม้เป็นเครื่องหมายแล้ว ขุดหลุมขนาดกว้าง 45 เซนติเมตร ยาว 45 เซนติเมตร ลึก 35 เซนติเมตร เป็นรูปตัวยูโดยให้จุดที่ปักไม้เป็นจุดกลางหลุมใช้เสียมชะดินให้หลุมตั้งตรงจุดดินชั้นบนและชั้นล่างแยกกัน ตากไว้ประมาณ 10 วันก่อนนำต้นกล้ามาปลูก

ฤดูปลูกฤดูที่เหมาะสม

ในการปลูกปาล์มน้ำมัน คือ ต้นฤดูฝนประมาณ เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน ควรปลูกเมื่อฝนเริ่มตกแล้ว เพราะดินจะมีความชื้นเพื่อให้ต้นกล้าได้มีเวลาตั้งตัวในแปลงได้นาน

การปลูก

การปลูกอย่างถูกวิธีจะทำให้การเจริญเติบโตของต้นปาล์มน้ำมันดีและให้ผลผลิตสูงอายุต้นกล้าที่เหมาะสมประมาณ 10-12 เดือน ต้นกล้าที่มีอายุน้อยเกินไปจะทำให้ชะงักการเจริญเติบโตและอ่อนแอต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ สำหรับต้นกล้าที่มีอายุมากเกินไปผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและตกผลช้าและไม่สะดวกในการขนย้ายบางครั้งไม่สามารถใช้ต้นกล้าที่มีอายุเท่าที่กำหนดได้เราสามารถแก้ไขได้โดยตัดใบบางส่วนทิ้งบ้างและระวังอย่าให้รากบอบกบช้ำจากการขนย้ายมากนัก

การขนย้ายต้นกล้า

ควรขนย้ายต้นกล้าปาล์มน้ำมันด้วยความประณีต ไม่ให้กระทบกระเทือนมากเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต

การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน การปลูกก่อนปลูกปาล์มน้ำมันควรใส่ปุ๋ยร็อกฟอสเฟตรองกันหลุมเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน ในอัตรา 250 กรัมต่อหลุมคลุกเคล้าดินกับปุ๋ยให้กระจายทั่วต้นกล้าด้วยมือทั้งสองข้างอย่างระมัดระวังแล้ววางลงหลุมให้ตรงจุดที่ต้องการใส่ดินชั้นบนที่ตากไว้ไปก่อนแล้วตามด้วยดินชั้นล่าง อัตราดินให้แน่นใช้ไม้ปักผูกไว้ป้องกันการล้ม หรือเมื่อลมพัดแรง

การใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันในระยะต่างๆจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง เช่นปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินเดิมสภาพภูมิอากาศความต้องการธาตุอาหารของปาล์มน้ำมันในระยะต่างๆ ชนิดของปุ๋ย อัตราการใส่และราคาปุ๋ย สำหรับการขาดธาตุอาหารที่สังเกตได้ด้วยตาเปล่า ก็เป็นข้อพิจารณาอย่างหนึ่งสำหรับการใส่ปุ๋ย

วิธีการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน

ในแต่ละพื้นที่นั้นแตกต่างกันแต่มีหลักสำคัญคือ

1. ใส่ในช่วงที่ปาล์มน้ำมันต้องการ
2. ใส่บริเวณที่รากปาล์มน้ำมันดูดไปใช้ได้มากที่สุด

ระยะเวลา ควรใส่ปุ๋ยเมื่อดินมีความชื้นเพียงพอหลีกเลี่ยงการใส่เมื่อแล้งจัดหรือฝนตกหนัก ในปีแรกหลังจากปลูกควรใส่ปุ๋ย 4-5 ครั้ง ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ควรใส่ปุ๋ย 3 ครั้ง / ปี ช่วงที่เหมาะสมในการใส่ปุ๋ยคือ ต้นฝน กลางฝน และปลายฝนตั้งแต่ปี 5 ขึ้นไปพิจารณาใส่ปุ๋ยเพียงปีละ 2 ครั้ง ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม

การแบ่งใส่ปุ๋ย (อัตราที่แนะนำ) เมื่อแบ่งใส่ 3 ครั้ง / ปีแนะนำให้ใช้สัดส่วน 50 : 25 : 25 % สำหรับการใส่ปุ๋ย ต้นฝน กลางฝน และปลายฝนและเมื่อแบ่งใส่ 2 ครั้ง / ปี ใช้สัดส่วน 60 : 40 % ระยะต้นฝนและก่อนปลายฝนตามลำดับ

ช่วงต้นฝน คือ	ประมาณเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน
ช่วงกลางฝน คือ	ประมาณเดือนกรกฎาคม - กันยายน
ช่วงปลายฝน คือ	ประมาณเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน

วิธีการใส่ปุ๋ยควรใส่ครั้งแรกเริ่มปลูกปาล์มน้ำมันโดยใส่ร็อกฟอสเฟตอัตรา 250 กรัม / ต้น รองกัน
หลุมต่อจากนั้นจะใช้ปุ๋ย ดังนี้

อายุ (ปี)	ปุ๋ย N K และ Mg	ปุ๋ย P
1 - 4	ใส่บริเวณรอบโคนต้นที่กำลังงอกแล้ว	ใส่บริเวณรอบโคนต้นที่กำลังงอกแล้ว
5 - 9	ใส่บริเวณรอบโคนต้นห่างจากโคนต้น 50 ซม. ถึงบริเวณปลายทางใบ	ใส่บริเวณรอบโคนต้นห่างจากโคนต้น 2 เมตร ถึงบริเวณปลายทางใบ
10 ปีขึ้นไป	หว่านบริเวณระหว่างแถวปาล์มน้ำมันหรือบนกองทางใบที่ถูกต้องตัดแต่งที่ได้กำจัดวัชพืชแล้ว	กองทางใบที่ถูกตัดแต่งที่ได้กำจัดวัชพืชแล้ว

การเก็บเกี่ยวผลปาล์มน้ำมัน

การเก็บเกี่ยวผลปาล์มสดรวมถึงการรวมผลปาล์มส่งโรงงานมีขั้นตอนโดยทั่วไปดังนี้

1. ก่อนอื่นจะต้องแต่งช่องทางลำเลียงแถวปาล์มในแต่ละแปลงให้เรียบร้อย สะดวกกับการลำเลียงและการตรวจสอบทะลายปาล์มที่ตัดแล้ว เพื่อรวบรวมต่อไป
2. คัดเลือกทะลายปาล์มสุกโดยยึดมาตรฐานจากการดูสีของผล ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีส้ม และจำนวนผลสุกที่ร่วงหล่นลงบนดินประมาณ 10-12 ผลให้ถือเป็นผลปาล์มสุกที่ใช้ได้
3. หากปรากฏว่าทะลายปาล์มสุกที่จะตัดมีขนาดใหญ่ที่ติดแน่นกับลำต้นมาก ไม่สะดวกกับการใช้เสียมแทงเพราะจะทำให้ผลร่วงมากก็ใช้มีดขอหรือมีดตามยาวธรรมดา ตัดแฉะขั้วทะลายกันเสียก่อน แล้วจึงใช้เสียมแทงทะลายกันเสียก่อน แล้วจึงใช้เสียมแทงทะลายปาล์มก็จะหลุดออกจากคอต้นปาล์มได้ง่ายขึ้น
4. ให้ตัดแต่งขั้วทะลายปาล์มที่ตัดออกมาแล้วให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อสะดวกในการขนส่งหรือเมื่อถึงโรงงาน ทางโรงงานก็จะบรรจุลงในถังต้นลูกปาล์มได้สะดวก
5. รวบรวมผลปาล์มทั้งที่เป็นทะลายย่อยและลูกร่วงไว้เป็นกองในที่ว่างโคนต้นเก็บผลปาล์มร่วงใส่ตะกร้าหรือเข่ง กรณีต้นปาล์มมีอายุน้อยทางใบปาล์มอาจรบกวนทำให้เก็บยาก
6. สำหรับกองทางใบที่ตัดแล้วอย่าให้กีดขวางทางเดินหรือปิดกั้นทางระบายน้ำจะทำให้เกิดน้ำท่วมขังระบายน้ำที่ขังตามทางเดิน
7. รวบรวมผลปาล์มทั้งทะลายสดและผลปาล์มร่วงไปยังศูนย์รวมผลปาล์มในกองย่อยเช่น ในการกระบะบรรทุกที่ลากด้วยแทรกเตอร์หรือรถอีแต่น

บทที่ 4

แนวทางการพัฒนาชุมชน

4.1. แผนพัฒนาการเกษตรของตำบลหนองสามวัง

4.1.1 ด้านพัฒนาการผลิตสินค้า

1. โครงการปรับปรุงร้านค้าชุมชนเพื่อการเกษตร
2. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน
3. โครงการจัดหาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ให้กับเกษตรกร
4. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ

4.1.2 ด้านพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

1. โครงการฝึกอบรมอาชีพกลุ่มแม่บ้าน
2. โครงการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
3. โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพกลุ่มอาชีพด้านการตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม
4. โครงการส่งเสริมวิสาหกิจศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน
5. โครงการสนับสนุนดำเนินการจัดกิจกรรมศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

วิสาหกิจชุมชน

ประจำตำบล

4.1.3 ด้านพัฒนาพื้นที่ทรัพยากรการเกษตร

1. โครงการปรับภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม
2. โครงการหน้าบ้านน่ามอง ริมคลองน้ำอยู่
3. โครงการสนับสนุนและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
4. โครงการศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

4.1.4 ด้านการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

1. โครงการสนับสนุนและส่งเสริมผลิตภัณฑ์พื้นบ้านและสินค้าชุมชน
2. โครงการก่อสร้างโรงสีประจำหมู่บ้านหรือจัดซื้อเครื่องสีข้าวเคลื่อนที่

โครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลหนองสามวัง

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ			
						ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2569		ปี 2570					
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.				
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	1. โครงการปรับปรุง ร้านค้าชุมชนเพื่อ การเกษตร	เพื่อปรับปรุงร้านค้า ชุมชน เพื่อ การเกษตรใช้สำหรับ รองรับผลผลิตทาง การเกษตร/สินค้า แปรรูป	ปรับปรุงร้านค้า ชุมชนเพื่อ การเกษตร จำนวน 1 หลัง	หมู่ที่ 5 ตำบล หนองสาม วัง	1. อบรม / ดู งาน 2. สนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต					1	100,000						อปท., สนง.กชอ. หนองเสือ		
	2. โครงการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวชุมชน	เพื่อพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวชุมชน	พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวและ สร้างอัตลักษณ์ ชุมชน	ตำบล หนองสาม วัง	พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยว	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สนง.กชอ. หนองเสือ	
	3. โครงการจัดหาพันธุ์ พืชพันธุ์สัตว์ให้กับ เกษตรกร	เพื่อจัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ให้กับ เกษตรกรและสร้าง รายได้ให้แก่ เกษตรกร	จัดหาพันธุ์พืชพันธุ์ สัตว์ให้กับ เกษตรกร	ตำบล หนองสาม วัง	จัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ให้กับ เกษตรกร		1	50,000	1	50,000	1	50,000	1	50,000	1	50,000	1	50,000	อปท., สนง.กชอ. หนองเสือ
	4. โครงการส่งเสริมการ ปลูกผักปลอด สารพิษ	เพื่อประชาชนได้รับ ความปลอดภัยจาก สารพิษ ลดต้นทุน การผลิต เพิ่มมูลค่า ผลผลิต	ส่งเสริมการปลูก ผักปลอดสารพิษ	ตำบล หนองสาม วัง	1. อบรม / ดู งาน 2. สนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต		1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สนง.กชอ. หนองเสือ

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2569		ปี 2570		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	1. โครงการฝึกอบรม อาชีพกลุ่มแม่บ้าน	เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของ ประชาชน ลดปัญหา สังคมและความ ยากจน	จัดฝึกอบรมกลุ่ม อาชีพ	ตำบล หนองสาม วัง	1. อบรม / ดู งาน 2. สนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ
	2. โครงการส่งเสริมการ จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม อาชีพ กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร กลุ่มยุว เกษตรกร กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน	เพื่อการจัดตั้งกลุ่ม ต่างๆ ในชุมชน	จัดตั้งกลุ่มต่างๆ ในชุมชน	ตำบล หนองสาม วัง	1. อบรม 2. สนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ
	3. โครงการฝึกอบรม เพิ่มประสิทธิภาพ กลุ่มอาชีพด้าน การตลาด การ บริหารจัดการ บริหารจัดการกลุ่ม	เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพกลุ่ม อาชีพด้านการตลาด การบริหารจัดการ กลุ่ม	จัดฝึกอบรมกลุ่ม อาชีพ	ตำบล หนองสาม วัง	1. อบรม / ดู งาน 2. สนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต	1	50,000	1	50,000	1	50,000	1	50,000	1	50,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ
	4. โครงการส่งเสริม วิสาหกิจศูนย์เมล็ด พันธุ์ข้าวชุมชน	จัดตั้งศูนย์ส่งเสริม การผลิตข้าวของ ชุมชน	จัดตั้งศูนย์ส่งเสริม การผลิตข้าวของ ชุมชน	ตำบล หนองสาม วัง	1. อบรม 2. สนับสนุน ปัจจัยการ ผลิต	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ
	5. โครงการสนับสนุน ดำเนินการจัด กิจกรรมศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	เพื่อสนับสนุนการ ดำเนินการกิจกรรม ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	สนับสนุนการ ดำเนินการ กิจกรรม ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	ตำบล หนองสาม วัง	1. ประชุม 2. ถ่ายทอด ความรู้	1	25,000	1	25,000	1	25,000	1	25,000	1	25,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ	
						ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568			ปี 2569		ปี 2570		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		
พัฒนา พื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	1. โครงการปรับภูมิ ทัศน์และ สภาพแวดล้อม	เพื่อปรับภูมิทัศน์และ สภาพแวดล้อมให้ เหมาะสม	ปรับภูมิทัศน์ใน ตำบลหนองสาม วัง	ตำบล หนองสาม วัง	ปรับภูมิทัศน์ ในตำบล หนองสาม วัง	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ	
	2. โครงการหน้าบ้านนำ มอง ริมคลองน้ำอยู่	เพื่อปรับภูมิทัศน์และ สภาพแวดล้อมให้ เหมาะสม	ปรับภูมิทัศน์ใน ตำบลหนองสาม วัง	ตำบล หนองสาม วัง	ปรับภูมิทัศน์ ในตำบล หนองสาม วัง	1	40,000	1	40,000	1	40,000	1	40,000	1	40,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ	
	3. โครงการสนับสนุน และส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อเศรษฐกิจและ การลงทุนในระดับ ตำบลดีขึ้น	สนับสนุนส่งเสริม กลุ่มเศรษฐกิจ พอเพียง	ตำบล หนองสาม วัง	1. ประชุม / ดูงาน 2. ถ่ายทอด ความรู้	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ	
	4. โครงการศูนย์การ เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	เพื่อศึกษาการเกษตร แบบพอเพียงและใช้ วัสดุจากธรรมชาติให้ เกิดประโยชน์สูงสุด	จัดโครงการศูนย์ การเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง	ตำบล หนองสาม วัง	1. ประชุม / ดูงาน 2. ถ่ายทอด ความรู้	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ	
การแปร รูปผลผลิต และ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	1. โครงการสนับสนุน และส่งเสริม ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน และสินค้าชุมชน	เพื่อเศรษฐกิจและ การลงทุนในระดับ ตำบลดีขึ้น	สนับสนุนส่งเสริม กลุ่มเศรษฐกิจ พอเพียง	ตำบล หนองสาม วัง		1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ	
	2. โครงการก่อสร้าง โรงสีประจำหมู่บ้าน หรือจัดซื้อเครื่องสี ข้าวเคลื่อนที่	เพื่ออำนวยความสะดวก แก่เกษตรกรในพื้นที่	จัดจ้างก่อสร้าง โรงสีประจำ หมู่บ้านหรือจัดซื้อ เครื่องสีข้าว	ตำบล หนองสาม วัง	จัดจ้าง ก่อสร้างโรงสี ประจำ หมู่บ้านหรือ จัดซื้อเครื่องสี ข้าว	1	3,000,000	1	3,000,000	1	3,000,000	1	3,000,000	1	3,000,000	อปท., สง.กขอ. หนองเสือ	

บทที่ 5

สรุปการจัดเวทีชุมชน

5.1 ปัญหาของชุมชน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ปัญหาด้านกายภาพ

ปัญหาด้านชีวภาพ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านสังคม

ปัญหาด้านกายภาพ	ปัญหาด้านชีวภาพ	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	ปัญหาด้านสังคม
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ 1.1 ดิน	- ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ - ดินเป็นกรด – ต่าง - พื้นที่ความลาดสูง	- ใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงดิน - ปรับระดับพื้นที่	- ปุ๋ยพืชสด - ไกลบตอซัง - เครื่องจักรกล
1.2 น้ำ	-ขาดแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร	- ขุดลอกแหล่งน้ำ - สร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา	- ขอสนับสนุน งบประมาณจากทางรัฐ และเอกชน
2. ด้านการผลิต 2.1 พืช	- ผลผลิตต่ำ - โรคแมลงศัตรูพืช	- เพิ่มปริมาณพืช - ปรับปรุงบำรุงดิน - ป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน	- ทุนดำเนินการในรูปแบบ - อบรมในรูปแบบ โรงเรียนเกษตรกร
2.2 ปศุสัตว์	- โรคระบาดสัตว์	- มีการจัดการสุขาภิบาล - อบรม แนะนำการ จัดการที่ถูกต้อง	- ให้ที่ศูนย์บริการรักษา โรคสุกษณ์ท์ประจำตำบล
2.3 ประมง	- ปลาเกิดโรคระบาด - อาหารปลามีราคาแพง - ราคารับซื้อปลาท่ำ	- จัดตั้งกลุ่ม	- ทุนดำเนินการในรูปแบบ - มีศูนย์หรือตลาดรับซื้อ ปลา - อบรมให้ความรู้ใน การจัดการ
3. ด้านการตลาด 3.1 ราคา	- ราคาผลผลิตต่ำ	- วางแผนการผลิต - ปรับปรุงคุณภาพ ผลผลิต - แปรรูปผลผลิตเพื่อ เพิ่มมูลค่า	- รวมกลุ่มผลิต - อบรมให้ความรู้ - ประกันราคา - งบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐ, เอกชน

ปัญหาด้านกายภาพ	ปัญหาด้านชีวภาพ	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	ปัญหาด้านสังคม
3.2 แหล่งรับซื้อ	- มีไม่เพียงพอ - อยู่ไกลแหล่งผลิต	- จัดหาแหล่งรับซื้อ ผลผลิตในชุมชน	- งบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐ, เอกชน
4. ด้านสังคม	- หนี้สินเกษตรกร	- พักชำระหนี้ - ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	- งบประมาณดำเนินการ สนับสนุนให้เป็นรูปแบบ เด่นชัดหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์

ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

1. ปัญหาดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์
2. ปัญหาการใช้ต้นทุนการผลิตสูง (ปุ๋ยเคมี + สารเคมี)
3. ปัญหาสารพิษตกค้างในผลผลิต
4. ปัญหาไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง
5. ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ความชำนาญในการผลิต
6. เกษตรกรขาดจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาชุมชน

1. มีการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงบำรุงดิน
2. มีการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้สารเคมีแก่เกษตรกร
3. สร้างจิตสำนึก และตระหนักในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมการให้มีการร่วมกลุ่มในการจัดหาแหล่งงบประมาณในการผลิตพืช
5. จัดหาแหล่งรับซื้อผลผลิต

5.2 ศักยภาพชุมชน

5.2.1 ศักยภาพด้านการผลิตข้าว

ตำบลหนองสามวัง มีศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน จำนวน 2 ศูนย์ คือ ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ม.8 ตำบลหนองสามวัง และ ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ม.11 ตำบลหนองสามวัง ซึ่งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ทั้ง 2 ศูนย์นี้ อยู่ระหว่างปรับปรุงศูนย์ให้มีศักยภาพในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ป้อนแก่เกษตรกรในชุมชนได้ใช้มาอย่างเพียงพอ

5.2.2 ศักยภาพด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

ตำบลหนองสามวัง มีหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน

5.2.3 ศักยภาพด้านการส่งเสริมอาชีพ

ตำบลหนองสามวัง มีการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองสามวัง กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

จุดเด่น	ด้านกายภาพ	1. มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ทางการเกษตรอย่างทั่วถึงทั้งตำบล 2. การคมนาคมสะดวก
	ด้านชีวภาพ	1. สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากอยู่ในเขตชลประทานทั้งตำบล
	ด้านเศรษฐกิจ	1. มีแหล่งเงินทุน 2. มีการประกันราคาข้าว
	ด้านสังคม	1. มีกองทุนหมู่บ้าน 2. มีการรวมกลุ่ม 3. มีการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 4. จัดสรรเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ
จุดด้อย	ด้านกายภาพ	1. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 2. พื้นที่ดินเสื่อมโทรมเนื่องจากไม่มีการพักดิน
	ด้านชีวภาพ	1. การระบาดของศัตรูพืช 2. สารพิษตกค้าง
	ด้านเศรษฐกิจ	1. ต้นทุนการผลิตสูง 2. ราคาผลผลิตต่ำ
	ด้านสังคม	1. มีการขัดแย้งกันในชุมชน 2. ปัญหายาเสพติด

5.3 วิสัยทัศน์ของชุมชน

วิสัยทัศน์ของตำบลหนองสามวัง

“ สาธารณูปโภคครบครัน เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เกษตรกรปลอดสารพิษ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สภาพแวดล้อมน่าอยู่ ”

5.4 ฝันของบุคคล

1. มีอาชีพหลัก และความเป็นอยู่ที่มั่นคง
2. มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์
3. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. มีสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ดี เป็นเมืองน่าอยู่

5.5 ฝันของชุมชน

1. ต้องการชุมชนเข้มแข็ง มีความสามัคคี ปลอดภัยเสถียร
2. ต้องการให้ชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
3. ต้องการให้ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่ดี
4. ต้องการให้ชุมชนมีอาชีพหลักและมีรายได้
5. ต้องการให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกอย่างของชุมชน
6. ต้องการให้พัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน
7. ต้องการให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อประสภาพข่าวในชุมชน
8. ต้องการให้มีลานตากข้าว

5.6 ฝันที่เป็นไปได้

1. เกษตรกรสามารถยึดอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลักได้อย่างยั่งยืน
2. ประชาชนใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างมีคุณค่า
3. ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
4. ชุมชนมีความเอื้ออาทรต่อกันในชุมชน
5. ต้องการให้มีโรงเรียนขนาดเล็กประสภาพข่าวในชุมชน
6. ต้องการให้มีลานตากข้าว

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ

ภาคผนวก

กระบวนการจัดทำเวทีชุมชน

ปัญหาแนวทางแก้ไข จากผลการดำเนินงานการจัดเวทีชุมชนโดยหน่วยงาน 7 ภาคีหลัก ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ ศูนย์การบริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอหนองเสือ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอหนองเสือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองเสือ องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานประมงอำเภอหนองเสือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองเสือ โดยร่วมกับเครือข่ายเชิญผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ร่วมแสดงความคิดเห็นในการระดมความคิด ปัญหาของชุมชน และแนวทางแก้ไข

หัวข้อปัญหา

1. ด้านการศึกษา
2. ด้านสิ่งแวดล้อม
3. ด้านสาธารณสุข
4. ด้านการเกษตร
5. ด้านสาธารณสุขโรค

1. ด้านการศึกษา

- การศึกษายังไม่พอเพียง
- ควรมีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน และอุปกรณ์พร้อม
- ขาดครูสอนในโรงเรียน ครูมีจำนวนน้อย
- สถานที่เรียนห่างไกล
- มีโรงเรียนขยายโอกาสน้อย
- สอนดนตรีไทยให้เยาวชนเด็ก ๆ ตามหมู่บ้าน

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

- น้ำเสียในลำคลองและมีผักตบชวาในคลอง
- ควั่น ฝุ่น จากถนน
- ไม่มีที่ทิ้งขยะในตำบล
- ขาดถังขยะของแต่ละบ้าน
- ปัญหาเรื่องแสงสว่างในที่มืด ไม่มีแสงไฟส่องตามถนน

3. ด้านสาธารณสุข

- ขาดเจ้าหน้าที่ ไม่เพียงพอ เพราะหมู่บ้านมีมากขึ้นจึงไม่เพียงพอ
- อยากให้มีการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุ และดูแลอย่างทั่วถึง
- การตรวจโรคทั่วไปสำหรับคนในชุมชน
- การป้องกันโรคไข้เลือดออกและไข้หวัดนก
- ให้เจ้าหน้าที่อยู่ประจำอนามัย ตลอด 24 ชั่วโมง

4. ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์

สามารถแบ่งปัญหาออกเป็น ดังนี้

- เกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ฝักที่ดีในการปลูก
- เกษตรกรขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยทางการเกษตร เช่น รถไถ รถพรวนดิน
- เกษตรกรขาดความรู้ และเทคนิคใหม่ในการเพาะปลูก
- เกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี เพื่อมาปลูกในชุมชน
- เกษตรกรขาดตลาดที่จะรองรับผลผลิตที่ได้มาตรฐาน
- ราคาผลผลิตตกต่ำ
- ปัญหาน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรในช่วงหน้าแล้ง

ความต้องการทางด้านเกษตรของเกษตรกรในแต่ละตำบล

ตำบลบึงบา

- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
- สารป้องกันกำจัดแมลง
- ปุ๋ยเคมี
- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน
- พันธุ์ไก่ไข่

ตำบลบึงบอน

- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
- สารป้องกันกำจัดวัชพืช
- ปุ๋ยเคมี
- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน
- พันธุ์ไก่ไข่

ตำบลบึงกาสาม

- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- เมล็ดพันธุ์ข้าวปลูก
- ปุ๋ยอินทรีย์
- ปุ๋ยเคมี
- สารป้องกันกำจัดวัชพืช
- สารป้องกันกำจัดแมลง
- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน

- พันธุ์ไก่ไข่

ตำบอบึงชำอ้อ

- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
- สารป้องกันกำจัดแมลง
- ปุ๋ยเคมี
- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน
- พันธุ์ไก่ไข่ พันธุ์แพะ

ตำบลหนองสามวัง

- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- เมล็ดพันธุ์ข้าวปลุก
- ปุ๋ยอินทรีย์
- ปุ๋ยเคมี
- สารป้องกันกำจัดวัชพืช
- สารป้องกันกำจัดแมลง
- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน
- พันธุ์ไก่ไข่

ตำบลศาลาครุ

- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน
- เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
- ปุ๋ยอินทรีย์
- สารป้องกันกำจัดแมลง
- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- ปุ๋ยเคมี
- พันธุ์ไก่ไข่

ตำบลนพรัตน์

- เมล็ดพันธุ์ฝัก
- เมล็ดพันธุ์ข้าวปลุก
- ปุ๋ยอินทรีย์
- สารป้องกันกำจัดวัชพืช
- สารป้องกันกำจัดแมลง
- พันธุ์ปลาปล่อยในร่องสวน
- พันธุ์ไก่ไข่

5. ด้านสาธารณูปโภค

- น้ำประปายังไม่เพียงพอและยังไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือน
- ยังไม่มีรถโดยสารเข้าถึงหมู่บ้าน
- ขาดน้ำสะอาดดื่ม
- อยากได้ไฟฟ้าตามถนนตามซอย
- อยากให้มมีโรงเรียนเพิ่มขึ้นในชุมชน

แนวทางแก้ไข

- จัดทำชุมชนน่าอยู่ โดยการดูแลของคนในชุมชน
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อประกอบอาชีพ
- ส่งเสริมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ กับคนในชุมชน
- ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กลุ่มต่าง ๆ
- ส่งเสริมการตลาด
- ประชาสัมพันธ์ผลผลิตของดีของตำบล

หน่วยงานที่สนับสนุน

- กรมส่งเสริมการเกษตร
- สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
- สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ
- สำนักงานประมง
- สำนักงานปศุสัตว์
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสามวัง
- สำนักงานพัฒนาชุมชน
- สำนักงานสาธารณสุข
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน